

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาความต้องการและความพร้อมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเซรามิกส์ จังหวัดลำปาง ในการเข้าสู่กระบวนการตามมาตรฐาน ISO 9000 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยดังนี้

- แนวคิดเกี่ยวกับ ISO 9000
- ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
- ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม
- กระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมเซรามิกส์
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับ ISO 9000

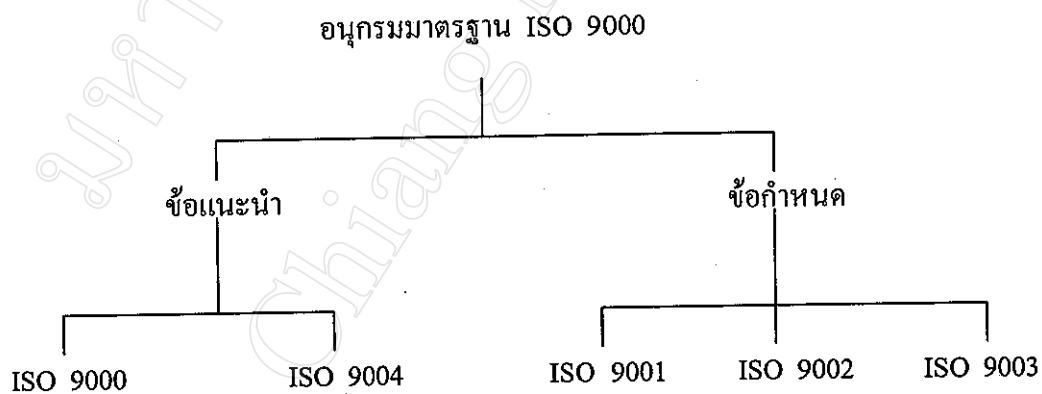
แนวคิดและหลักการของระบบคุณภาพ ISO 9000 นั้นต้องอยู่บนความคิดพื้นฐานที่ว่าเมื่อกระบวนการ (Process) ดีแล้ว ผลที่ได้รับ (outputs) ก็ย่อมจะดีตามไปด้วย ซึ่งกระบวนการที่ก่อให้เกิด “ผล” (outputs) และผลที่ได้นี้ก็เป็นที่น่าพอใจทั้งผลที่เป็นรูปธรรม (tangible) และนามธรรม (Intangible) ดังนั้นการกระทำกระบวนการใด ๆ โดยคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญย่อมก่อให้เกิดผลที่สร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า เกิดความมั่นใจในสินค้าหรือบริการคือ การจัดระบบที่ทำให้เชื่อมั่นได้ว่ากระบวนการต่าง ๆ ได้รับการควบคุมโดยมีเอกสารที่ระบุขั้นตอนวิธีการทำงานเพื่อให้มั่นใจได้ว่าพนักงานรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน พนักงานจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้มีทักษะในการปฏิบัติงาน มีการบันทึกข้อมูลและการตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามที่ระบุหรือไม่ และมีการแก้ไขข้อผิดพลาด รวมทั้งหาวิธีป้องกันการเกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องเดิมซ้ำอีก

ISO 9000 คือกลุ่มมาตรฐานที่ว่าด้วยระบบบริการคุณภาพ (Quality Management System-QMS) ซึ่งองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน ISO (International Organization for Standardization) ได้ประกาศเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศในปี พ.ศ. 2530 (ค.ศ. 1987) ซึ่งประเทศต่าง ๆ ได้นำมาใช้เป็นมาตรฐานของตนเอง สำหรับประเทศไทย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ได้รับอนุกรมมาตรฐาน ISO 9000 มาใช้และประกาศเป็นอนุกรมมาตรฐานระบบคุณภาพ มอก. ISO 9000 ในปี 2534

ISO 9000 เป็นมาตรฐานสากลสำหรับระบบคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการและการประกันคุณภาพ โดยเน้นความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction) เป็นสำคัญ ISO 9000 เป็นระบบคุณภาพที่ใช้โดยทั่วไป ไม่ว่าจะสำหรับธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตหรือการบริการโดยไม่คำนึงถึงเทคโนโลยี ขนาดและความซับซ้อนขององค์กร

อนุกรมมาตรฐาน ISO 9000 ประกอบด้วยมาตรฐาน 5 หมวดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบคุณภาพ โดยมุ่งเน้นไปที่การตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า

ด้วยคุณภาพสินค้าและบริการ สามารถสรุปสาระสำคัญของอนุกรมมาตรฐาน ISO 9000 ได้ 5 หมวดดังนี้

แนวทางการสร้างระบบคุณภาพ

- เป็นมาตรฐานที่ใช้เป็นข้อตกลงระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย
- เป็นมาตรฐานสำหรับการตรวจสอบ

แผนภูมิ 1 มาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9000

1. มาตรฐาน ISO 9000 เป็นมาตรฐานที่กล่าวถึงแนวทางในการเลือกและการใช้ระบบการบริหารคุณภาพในแต่ละองค์กร ซึ่งประกอบไปด้วยมาตรฐานย่อย คือ ISO 9001 – ISO 9004

2. มาตรฐาน ISO 9000 แนวทางระบบคุณภาพโดยทั่วไป ครอบคลุมถึงการออกแบบการพัฒนาการผลิต การติดตั้งและการบริการ มีข้อกำหนด 20 ข้อ

3. มาตรฐาน ISO 9000 มาตรฐานระบบคุณภาพครอบคลุมถึงการผลิต การติดตั้งและบริการ มีข้อกำหนด 19 ข้อ

4. มาตรฐาน ISO 9000 มาตรฐานระบบคุณภาพครอบคลุมถึงการตรวจสอบขั้นสุดท้ายและการทดสอบ มีข้อกำหนด 16 ข้อ

5. มาตรฐาน ISO 9000 เป็นมาตรฐานซึ่งกล่าวถึงแนวทางในการประยุกต์ใช้และการจัดสร้างระบบมาตรฐานคุณภาพในองค์กร

สำหรับมาตรฐานที่ใช้ในการขอรับการรับรองคือ ISO 9001 ISO 9002 และ ISO 9003 เท่านั้น

ระบบเอกสารถือเป็นหัวใจของมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9000 ซึ่งประกอบไปด้วย

1. คู่มือคุณภาพ (Quality Manual) แสดงขอบเขตของระบบคุณภาพ ฝั่งบริหาร ความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่ โครงร่างของกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับระบบคุณภาพ

2. ระเบียบการปฏิบัติงาน (Procedure) กำหนดนิยามความรับผิดชอบของกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ระบบคุณภาพเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงาน

3. วิธีการปฏิบัติงาน (Work Instruction) กำหนดรายละเอียดการทำงานแต่ละงาน จะทำให้สำเร็จได้อย่างไร

4. เอกสารสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Supporting Documents) เป็นเอกสารที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานมาตรฐานต่าง ๆ ข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์หรือบริการ

ISO 9000 ประกอบไปด้วยข้อกำหนด 20 ข้อ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร ความมุ่งมั่นที่มีต่อระบบคุณภาพของฝ่ายจัดการ

2. ระบบคุณภาพ การจัดการคุณภาพที่มีอยู่และที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรต้องตรวจสอบ

ได้

3. การทบทวนข้อตกลง การประเมินความต้องการของลูกค้าโดยละเอียด
4. การควบคุมการออกแบบ การควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์
5. การควบคุมเอกสารและข้อมูล เอกสารทุกชนิดที่เกี่ยวกับระบบคุณภาพต้องใช้งานง่าย และได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
6. การจัดซื้อ การเลือกผู้ขายสินค้าและบริการที่มีคุณภาพและการช่วยเหลือ ผู้ขายสินค้าที่ไม่เข้าข่ายให้เลื่อนฐานเป็น ISO supplier ได้
7. การควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ส่งมอบ โดยลูกค้า วัสดุทั้งหลายที่ถูกคำสั่งมอบให้เพื่อการผลิต หรือประกอบการผลิตต้องสอดคล้องกับความต้องการของ ISO และมีการแยกจัดเก็บชัดเจน
8. การชี้บ่งและสอบกลับได้ของผลิตภัณฑ์ ชิ้นงานและผลิตภัณฑ์ทุกชิ้นต้องได้รับการชี้บ่งอย่างชัดเจนตลอดกระบวนการผลิต
9. การควบคุมกระบวนการทุกขั้นตอนการผลิตและการประกอบต้องได้รับการควบคุม และบันทึกลงเป็นเอกสาร
10. การตรวจและการทดสอบ การตรวจเมื่อรับของ การตรวจระหว่างการผลิตและการตรวจครั้งสุดท้าย รวมทั้งการทดสอบการทำงานของผลิตภัณฑ์จะต้องดำเนินการโดยเคร่งครัด
11. การควบคุมเครื่องตรวจ เครื่องมือวัด และเครื่องทดสอบ เครื่องมือวัด ตรวจและทดสอบทั้งหมดต้องได้รับการซ่อมบำรุงและสอบเทียบอย่างสม่ำเสมอ
12. สถานะการตรวจและการทดสอบเอกสารที่บันทึกผลและแสดงสถานะการตรวจและทดสอบทั้งกระบวนการผลิต
13. การควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ผลิตภัณฑ์ที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการจะต้องได้รับการแยกแยะมีการทำเครื่องหมายและแสดงข้อแม้ของการนำไปใช้หรือยอมรับในกระบวนการต่อไป
14. การปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน ความไม่สอดคล้องใดๆ ต้องได้รับการจัดการเพื่อแก้ไขและป้องกันการเกิดซ้ำโดยทันที
15. การเคลื่อนย้าย การเก็บ การบรรจุ การรักษาและการส่งมอบผลิตภัณฑ์ทุกชนิดจะต้องได้รับการป้องกัน จัดเก็บ และเคลื่อนย้ายอย่างถูกต้อง

16. การควบคุมบันทึกคุณภาพ เอกสารบันทึกผลดำเนินการทั้งหมดในระบบคุณภาพจะต้องจัดเก็บไว้ตลอดช่วงเวลาที่กำหนด

17. การตรวจติดตามคุณภาพภายในทุกหน่วยงานในระบบคุณภาพจะต้องได้รับการตรวจติดตามทุกช่วงเวลาที่กำหนด

18. การฝึกอบรม ความต้องการในการฝึกอบรมจะต้องได้รับการชี้แจง ระบุและดำเนินการโดยไม่มีบกพร่อง

19. การบริการ การบริการลูกค้าจะต้องจัดให้มีขึ้นและสามารถให้บริการได้โดยทั่วถึง

20. กลวิธีทางสถิติ ใช้กรรมวิธีทางสถิติสำหรับทุกกระบวนการที่สามารถดำเนินการได้ในระบบคุณภาพ

สรุป ตามแนวและหลักการของระบบคุณภาพมาตรฐาน ISO 9000 เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาองค์กร เพราะมีระบบบริหารที่เป็นลายลักษณ์อักษรและมีประสิทธิผล สามารถค้นหาปัญหาหาแนวทางแก้ไข และป้องกันมิให้เกิดซ้ำอีก เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน ลดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากของเสียอีกทั้งมีผลผลิตเพิ่มขึ้น มีคุณภาพของสินค้าและบริการมีความสม่ำเสมอถูกต้องตรงตามความต้องการของลูกค้า ทำให้ผลผลิตเป็นที่เชื่อถือได้และได้รับการยอมรับทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ที่สำคัญที่สุดคือลดปริมาณของเสียซึ่งเป็นทั้งวัตถุดิบและพลังงาน รวมทั้งมลภาวะต่าง ๆ ได้

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

อนูรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2541) ได้ให้ความหมายของความต้องการว่า หมายถึงสภาพช่องว่างระหว่างสถานการณ์ปัจจุบันกับสถานการณ์ที่คาดหวังในอนาคตในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความต้องการไม่ใช่ปัญหา ไม่ใช่สถานการณ์ปัจจุบันที่ได้ลดความสำคัญ ลดความสมประสงค์ลง ไม่ใช่จุดหมายปลายทาง และไม่ใช่เป้าหมายที่บรรลุแล้ว ความต้องการไม่ใช่มาตรการใดมาตรการหนึ่งและไม่ใช่แผนงานที่กำหนดขึ้น เพื่อดำเนินการให้ถึงจุดหมายปลายทางหรือเป้าหมาย แต่ความต้องการเป็นช่องว่างระหว่างจุดหนึ่งที่ประชาชนถูกตรึงอยู่ในสภาพปัจจุบันกับจุดที่พวกเขาหวังจะไขว่คว้า ในการพิจารณาว่าสิ่งใดคือปัญหานั้น พิจารณาจากความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับสิ่งที่ทำได้ ซึ่งองค์ประกอบของปัญหามี 3 ประการคือ

1. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและกำลังดำเนินการอยู่เป็นปกติ
2. ความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการหรือเป้าหมายซึ่งแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ที่ปรารถนาโดยทั่วไป
3. สิ่งที่ทำได้จริง หมายถึง ความพยายามที่จะพัฒนาสภาพปัจจุบันให้ไปสู่ความคาดหวัง

แนวคิดของความหมายคำว่า “ความต้องการ” นั้น มีนักวิชาการอีกหลายท่านได้ระบุไว้ว่า อาทิ McMahon (1970 อ้างใน อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์, 2541, หน้า 1) บอกว่า “ความต้องการของคนมีหลากหลาย แตกต่างกันไปตามสถานการณ์การรับรู้ของแต่ละคน ถ้าบุคคลหนึ่งว่า “ความต้องการ” ของเขาคือ “สภาพเพื่อความอยู่รอด” เขาก็จะมีความต้องการอยู่ไม่ก็อย่าง แต่ถ้าเขารับรู้ว่าการต้องการเขานั้นจะต้องแสวงหาเสริมเติมเต็มอยู่เสมอ ด้วยตัวเขาเองนั้น ก็แปลว่าเขามีความต้องการหลากหลายที่ต้องไขว่คว้ามา

A.H. Maslow (1970 อ้างใน อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์, 2541) ได้เสนอแนวคิดว่าระดับความต้องการของมนุษย์น่าจะมี 5 ระดับคือ

1. ความต้องการเสรีภาพ (Physiological needs) เช่น ความหิวกระหายและความอยากพักผ่อน ก็จะหมายถึงความต้องการในสิ่งจำเป็นต้องการดำรงชีวิตมนุษย์
2. ความต้องการความปลอดภัยและอบอุ่นใจ (Security needs) ทั้งด้านสรีระร่างกาย สังคม เศรษฐกิจ
3. ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Love and Belongingness) ทั้งในส่วนที่เป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคนและกลุ่มคนในสังคม
4. ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ (Esteem needs) เช่น ความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง การเคารพนับถือตนเอง ความรู้สึกมีคุณค่าและสวยงาม ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้คนแสวงหาสิ่งเหล่านั้นมาเพื่อให้ได้มาซึ่งสถานภาพทางสังคม
5. ความต้องการที่ตระหนักด้วยตนเอง ถึงสิ่งที่ต้องการนำมาเสริมเติมแต่งศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาตนเอง (Self-Actualization needs)

ปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลในการผลิตที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำแนกได้ 4 ประเภทคือ

1. การจูงใจ (Motivation) หรือสิ่งจูงใจ (Motives) หมายถึงพลังสิ่งกระตุ้นภายในแต่ละบุคคลซึ่งกระตุ้นให้บุคคลปฏิบัติ (Schiffman and Kanuk, 1994, p.663) จากความหมายนี้พลังสิ่งกระตุ้นจะประกอบด้วยพลังความตึงเครียด ซึ่งเกิดจากผลของความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

- ความต้องการหรือความจำเป็น (Needs) หมายถึงความแตกต่างที่รับรู้ระหว่างสภาพในอุดมคติและสภาพปัจจุบัน ซึ่งมีอิทธิพลเพียงพอที่จะกระตุ้นพฤติกรรมความต้องการประกอบด้วยสองด้านคือ ความต้องการด้านร่างกาย และความต้องการที่เป็นความปรารถนา

- ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการภายในร่างกาย ได้แก่ ความต้องการน้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย การพักผ่อน และความต้องการทางเพศ ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการพื้นฐาน (Primary needs or motives)

- ความต้องการที่เป็นความปรารถนา (Acquired needs) หรือความต้องการทางด้านจิตวิทยา เป็นความต้องการที่บุคคลเรียนรู้จากการตอบสนองต่อวัฒนธรรมหรือสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยความต้องการเพื่อการยกย่อง ความภาคภูมิใจ ความรัก อำนาจและการเรียนรู้ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการทุติยภูมิ เป็นผลมาจากสภาพจิตใจและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

2. จุดมุ่งหมาย (Goals) เป็นผลมาจากพฤติกรรมจูงใจ พฤติกรรมของคนมีจุดมุ่งหมายคือ

- จุดมุ่งหมายหลักหรือทั่วไป หมายถึง จุดมุ่งหมายในชนิดผลิตภัณฑ์ซึ่งแต่ละบุคคลเลือกเพื่อตอบสนองความต้องการของเขา

- จุดมุ่งหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับตราสินค้า (Brand specific goals) เป็นจุดมุ่งหมายในตราสินค้าใดสินค้าหนึ่งซึ่งผู้บริโภคเลือกเพื่อตอบสนองความต้องการของเขา

3. การจูงใจด้านบวกและด้านลบ (Positive and negative motivation) การจูงใจทางการตลาดอาจทำได้ทั้งการสร้างความพึงพอใจและสร้างความกลัว หรือความวิตกกังวล สิ่งกระตุ้นด้านบวก (Positive drive) หมายถึงอิทธิพล สิ่งกระตุ้นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง (Schiffman and Kanuk, 1994 p. 664) สิ่งกระตุ้นกรณีนี้ถือว่ามีความจำเป็น (Needs) ความต้องการ (Want) และความปรารถนา (Desire) ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในกรณีนี้สิ่งกระตุ้นจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายด้านบวก (Positive Goal) เป็นจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความต้องการ และเกิดพฤติกรรมต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4. สิ่งจูงใจด้านเหตุผลและด้านอารมณ์ (Rational motives versus emotional motives)

นักการตลาดจะต้องศึกษาถึงสิ่งจูงใจด้านเหตุผลและด้านอารมณ์ในการจะนำไปใช้ร่วมกัน ดังนี้

- สิ่งจูงใจด้านเหตุผล (Rational motives) หมายถึง สิ่งจูงใจและจุดมุ่งหมายโดยถือเกณฑ์เศรษฐกิจหรือใช้หลักเหตุผล เช่น ราคา ขนาด น้ำหนัก คุณภาพ การประหยัด การตัดสินใจซื้อของบุคคลตามทฤษฎีเศรษฐกิจ โดยสมมติว่าผู้บริโภคมีพฤติกรรมที่มีเหตุผลเมื่อเขาพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ จะตัดสินใจเลือกทางออกประโยชน์สูงสุด หรือความพึงพอใจสูงสุด เช่น ความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ จากการส่งเสริมการตลาด ความมีเหตุผล (Rationality) หมายถึงการที่ผู้บริโภคเลือกจุดมุ่งหมายโดยถือเกณฑ์วัตถุประสงค์รวม เช่น คุณภาพ ขนาด น้ำหนัก ราคา เป็นต้น

- การจูงใจด้านอารมณ์ (Emotional motives) หมายถึงการเลือกจุดมุ่งหมายตามหลักเกณฑ์ความรู้สึกส่วนตัวหรือดุลยพินิจส่วนตัว เช่น ความต้องการเฉพาะบุคคล ความภาคภูมิใจ ความกลัว ความเป็นมิตร

กล่าวโดยสรุป ความต้องการเป็นสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นหรือเป็นช่องว่างระหว่างสถานการณ์ปัจจุบัน และสถานการณ์ที่คาดหวังที่เกิดจากความคิดและความรู้สึกที่อยากมี อยากได้ในสิ่งที่บุคคลปรารถนา การเกิดความต้องการจะมีการจูงใจหรือสิ่งจูงใจเป็นตัวกระตุ้น สิ่งจูงใจนี้จะต้องมีจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ สิ่งจูงใจมีทั้งทางด้านบวกและด้านลบ ความต้องการของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับสถานะของบุคคลและสิ่งแวดล้อมของตัวบุคคล

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม

เฮนรี เคลย์ ลินด์เกน (Henry Clay Lindgren, 1962, อ้างใน สมศักดิ์ กุลสุราวุธ, 2534) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าไปศึกษาในโรงเรียนว่า นักเรียนจะต้องมีความพร้อมที่จะเรียนในวิชาต่าง ๆ เช่น นักเรียนจะเรียนวิชาเรขาคณิต นักเรียนจะต้องเรียนวิชาพีชคณิตมาก่อนในปีแรก นักเรียนจะเรียนวิชาประวัติศาสตร์ตอนกลาง นักเรียนจะเรียนวิชาประวัติศาสตร์โบราณมาก่อน นักจิตวิทยามีความคิดเห็นว่าความพร้อมเป็นเรื่องของปรากฏการณ์สลับซับซ้อนมาก อย่างไรก็ตาม นักจิตวิทยายังเห็นว่า ไม่เพียงแต่ความพร้อมเป็นเรื่องของประสบการณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเรื่องของการมีเจตคติ มีศีลธรรมที่ มีความรับผิดชอบ มีสติปัญญา มีความสามารถและมี

สุขภาพจิตที่ดีด้วย ซึ่งองค์ประกอบความพร้อมดังกล่าวนี้ เป็นปัจจัยสำคัญของนักเรียนที่จะต้องมีเพื่อจะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

ลี เจ ครอนบัคซ์ (Lee J.Cronbach, 1962, อ้างในสมศักดิ์ กฤษราวุธ, 2534) ได้อธิบายและยกตัวอย่างเกี่ยวกับความพร้อมว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทางด้านชีวภาพกับประสบการณ์และวิธีการสื่อสาร ซึ่งในการสอนนั้นถ้าบางคนไม่มีความพร้อมทางด้านอารมณ์ ร่างกายสติปัญญาและประสบการณ์ที่จะเรียนรู้วิชานั้นก็เปรียบเสมือนกับการข่มขืนโคให้กินหญ้า

อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2541) ได้ให้ความหมายของความพร้อมว่า สถานการณ์ที่สามารถนำเข้าไปสู่ระบบการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนด ในการวิจัยครั้งนี้เน้นความพร้อมในการริเริ่มและวางแผนการดำเนินงานในการใช้กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO 9000 ซึ่งวัดได้จากการใช้เครื่องมือการวิจัยประเภทแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ ตามมาตรฐานวัดของ Likert

ทวี ท่อแก้ว และอบรม สนิทบาล (2517, หน้า 30) กล่าวว่า ความพร้อมคือลักษณะทั้งหมดในตัวบุคคลที่สามารถรวบรวมขึ้นเป็นเครื่องมือให้ใช้ในการตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หมายถึง การเตรียมที่จะเจริญงอกงามต่อไปหรือการที่จะก้าวหน้าต่อไป (อ้างใน อัญชลี มุละคา, 2541, หน้า 27)

จิตรา วสุวานิช (2518, หน้า 25-31 อ้างใน วนิตา วิระกุล, 2534, หน้า 15) ได้สรุปว่าคนจะทำอะไรได้ดีหรือไม่จะต้องมีความพร้อมที่เกิดขึ้น จะต้องขึ้นอยู่กับ

1. ความตื่นตัวทางด้านจิตใจ
2. ความพร้อมทางด้านร่างกาย
3. ความพร้อมทางด้านอารมณ์และสังคม
4. ความพร้อมทางด้านวุฒิภาวะ

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V.Good อ้างใน วนิตา วิระกุล, 2534, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของความพร้อมไว้ว่า ความพร้อมเป็นความสามารถตกลงใจตามความปรารถนาและความสามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมเกิดจากลักษณะทางวุฒิภาวะประสบการณ์และอารมณ์ของผู้เรียน ความพร้อมจึงเป็นการพัฒนาคนให้มีความสามารถที่จะเรียนหรือทำกิจกรรม

จากทฤษฎีและแนวคิดของความพร้อมสรุปได้ว่า ความพร้อมคือ สภาวะของบุคคลที่มีลักษณะทางพฤติกรรมและวุฒิภาวะอยู่ในระดับที่ได้เป็นเกณฑ์วัดและเกิดการยอมรับในการดำเนินกิจกรรมหนึ่ง ๆ ก้าวหน้าต่อไป บุคคลจะทำกิจกรรมใดก็ตามจะต้องมีความพร้อมและจะทำได้ดีหรือไม่จะขึ้นอยู่กับความตื่นตัวทางด้านจิตใจ ความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและวุฒิภาวะ

กระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมเซรามิกส์

เซรามิกส์เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นโดยใช้วัตถุดิบดินขาว เป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต ซึ่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตจะแบ่งเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการทำเนื้อดิน เช่น ดินขาว ดินเหนียว หินพอตเตอร์ หินฟันม้า หินควอตซ์ ฯลฯ และวัตถุดิบที่ใช้ในการทำเคลือบ เช่น หินฟันม้า หินควอตซ์ ดินขาว หินปูน โคลโลไมต์ แบเรียมคาร์บอเนต ซิงค์ออกไซด์ สี ฯลฯ ซึ่งจะต้องมีการทดสอบวัตถุดิบเพื่อให้ได้มาตรฐานกำหนด โดยการทดสอบเคมีและการทดสอบทางแร่ จากนั้นจะเป็นขั้นตอนของการผสมเนื้อดินและการผสมเคลือบ (Mixing clay and glaze) ในขั้นตอนนี้คือการซังสัดส่วน แล้วบดผสมในหม้อบดที่เรียกทับศัพท์ว่า หม้อบอลมิลล์ นอกจากการผสมสัดส่วนที่ถูกต้องแล้ว การควบคุมขนาดอนุภาคก็เป็นส่วนหนึ่งของสูตรที่ถูกต้องของเนื้อดินและน้ำเคลือบดิน จึงต้องมีการทดสอบเพื่อควบคุมขนาดอนุภาคที่ขั้นตอนนี้ด้วย โดยต้องควบคุมน้ำที่ใช้ในการบดปริมาณและขนาดลูกบดที่ใช้ จำนวนรอบของหม้อบดและจำนวนเวลาที่ใช้บด เพราะความละเอียดต่างกัน ผลที่ได้จะต่างกัน แล้วก็มีขั้นตอนการขึ้นรูป (forming) ซึ่งมีหลายวิธีในการขึ้นรูป ขึ้นกับชนิดผลิตภัณฑ์อาจใช้การหล่อน้ำดินในพิมพ์ปูนพลาสติก การขึ้นรูปโดยใช้ใบมีดกดดินในพิมพ์ที่เรียกว่า จิกเกอร์ หรือการใช้เครื่องจักรอัตโนมัติที่เรียกว่าเครื่องโรลเลอร์ การควบคุมในขั้นตอนนี้คือการควบคุมเงื่อนไขการผลิตของทั้งดินและเครื่องจักร รวมทั้งผู้ที่ใช้งานเครื่องจักรหรือผู้ทำงานต้องมีความสม่ำเสมอและทำถูกต้องตามเงื่อนไข เมื่อมีการขึ้นรูปแล้วก็นำไปอบแห้ง (Drying) ผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นรูปแล้วมีการอบแห้ง 2 แบบคือ แบบธรรมชาติและแบบตู้อบ โดยต้องมีการควบคุมในขั้นตอนนี้เช่นกัน ให้มีการแห้งอย่างสม่ำเสมอแล้วจะนำไปเผาดิบ (Biscuit firing) จุดประสงค์ของการเผาดิบเพื่อขับไล่อินทรีย์สาร สลายโครงสร้างน้ำผลึกในแร่ดินเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความพรุนตัว และมีความแข็งแรงเพียงพอที่จะประยุกต์เคลือบ ที่อุณหภูมิประมาณ 700 – 900 องศาเซลเซียส ดังนั้นเงื่อนไขการเผาดิบก็เป็นสิ่งที่ต้องมีการควบคุมการเผาให้ถูกต้อง เช่น อุณหภูมิการเผา บรรยากาศการเผา เป็นต้น จากนั้นนำผลิตภัณฑ์ไปเคลือบ (Glazing) การประยุกต์ใช้เคลือบมีหลายวิธีทั้งการจุ่มเคลือบ

การพันเคลือบ การเทราด การทาด้วยแปรง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นวิธีใดก็ตามต้องมีการควบคุมที่ขั้นตอนนี้อีกทั้งคุณสมบัติของเคลือบและวิธีการเคลือบ ตลอดจนผลิตภัณฑ์หลังจากการเคลือบแล้วก็จะบรรจุของบนรถเตาเผา (Loading) ผลิตภัณฑ์ที่ถูกเคลือบแล้วจะถูกบรรจุลงบนรถเตาเผา ซึ่งจะมีการจัดเรียงกันอย่างเป็นระเบียบ คำนึงถึงเงื่อนไขทางเดินของความร้อนและการกระจายของความร้อนจากการเผา มีการควบคุมที่จุดนี้ในการจัดตำแหน่งการวางผลิตภัณฑ์ เสร็จแล้วนำไปเผาเคลือบ (Glost Firing) การเผาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ต้องการออกมาเพื่อการจำหน่าย มีการควบคุมเงื่อนไขการเผา (ทั้งบรรยากาศการเผาและอุณหภูมิ) รวมทั้งเวลาทั้งหมดในการเผา ตามปกติอุณหภูมิเผาอยู่ในช่วง 1200 – 1280 องศาเซลเซียส โดยการเผาจะมีโอกาสทำให้เกิดตำหนิที่ผลิตภัณฑ์หลังจากการเผามากที่สุด หากมีข้อผิดพลาดในกระบวนการผลิตก่อนหน้านี้ การเผาจะเป็นการแสดงผลของตำหนินั้นออกมา แต่บางครั้งการเผาที่ดีก็สามารถปกปิดตำหนิไว้ได้ เช่น การเผาซ้ำ ๆ สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีข้อผิดพลาดของฟองอากาศในขณะที่ขึ้นรูป ก็สามารถจัดฟองอากาศนั้นให้ออกไปได้

หลังจากการผลาเคลือบแล้วอาจมีการเผาอีกครั้ง เรียกว่าเผาตกแต่ง มักจะเป็นการตกแต่งผลิตภัณฑ์บนเคลือบด้วยการลงสีหรือการใช้กระดาษรูปลอก ซึ่งมักจะเผาไฟต่ำกว่าเผาเคลือบมาก ประมาณ 700 – 900 องศาเซลเซียส ขั้นตอนสุดท้ายจะเป็นการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ (Inspection) เพื่อคัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่เสร็จสิ้นจากกระบวนการผลิต ว่าตรงตามความต้องการผลิต และตรวจสอบตำหนิข้อเสียหายที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ก่อนส่งไปแผนกหีบห่อและจัดส่งให้ลูกค้าต่อไป

จากกระบวนการผลิตทั้งหมดจะเห็นได้ว่าทุกกระบวนการ ทุกขั้นตอนจะทำงานอย่างมีคุณภาพเพื่อไม่ให้เกิดการเสียหายทั้งทางตรง ทางอ้อม ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ กระบวนการผลิตทุกอย่างจะต้องมีของเสียเกิดขึ้น ซึ่งของเสียนี้จะรวมทั้งเศษผลิตภัณฑ์ที่ชำรุด วัตถุดิบ และพลังงานที่ใช้ทั้งในรูปแบบของของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ ผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ที่ได้จะมี 3 ประเภท ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ดี คุณภาพ มีราคา ผลิตภัณฑ์ที่ด้อยคุณภาพ ไม่มีคุณภาพ ไม่มีราคาและผลิตภัณฑ์ที่ชำรุดใช้ไม่ได้ เป็นของเสียหรือเป็นเศษผลิตภัณฑ์ นำไปเป็นขยะและทิ้ง ซึ่งเป็นปัญหาที่พบมากในจังหวัดลำปาง เพราะทุกโรงงานในจังหวัดขณะนี้ยังไม่มีโรงงานใดผลิตเซรามิกส์ตามกระบวนการ ISO 9000 ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมึระบบมาตรฐาน ISO 9000 มาควบคุมเพื่อให้ได้มาตรฐาน โรงงานผลิตเซรามิกส์ก็จะได้ผลิตภัณฑ์ที่ได้คุณภาพ ได้ราคาที่ทั้งผู้ซื้อและผู้ผลิตพึงพอใจ และประการสำคัญจะได้ช่วยลด

ปัญหาสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การใช้ทรัพยากรที่มีแล้วหมดไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาสารพิษ จากอุตสาหกรรม อันอาจก่อให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จริยา ไตกมลธรรม (2535) ได้ทำการศึกษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรม เซรามิกส์ของไทย โดยศึกษาตามการจำแนกตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ด้วยการเลือกพิจารณา ผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ที่มีมูลค่าและอัตราการขยายตัวของการส่งออกที่สูง ผลการศึกษาออกมาเป็น อุตสาหกรรมเซรามิกส์ เนื่องจากการส่งออกทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมเซรามิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมาก มีการใช้วัตถุดิบในประเทศเป็นส่วนใหญ่ ปัจจัยดังกล่าวจะช่วยเกื้อหนุนให้อุตสาหกรรมประสบความสำเร็จทางด้านการผลิตตามความชำนาญเฉพาะระหว่างประเทศ

ประคอง เกาปีนะ (2536) ได้ศึกษาการคำนวณต้นทุนการผลิตเพื่อปรับปรุงส่วนผสม ปริมาณ การขายของผลิตภัณฑ์เซรามิกส์ ทำการศึกษาต้นทุนและวิเคราะห์ว่าส่วนเกินของผลิตภัณฑ์ เซรามิกส์ 4 ชนิด คือ ถ้วยตะไล ถ้วยขนมถ้วยฟู ถ้วยขนมทองหยิบ และถ้วยน้ำจิ้ม ผลจากการ รวบรวมต้นทุนและวิเคราะห์กำไรส่วนเกินทำให้ทราบว่า ผลิตภัณฑ์ทั้ง 4 ชนิด ของโรงงานใน จังหวัดลำปางมีต้นทุนผันแปรต่อหน่วยแตกต่างกันและมีราคาขายต่อหน่วยแตกต่างกัน ทำให้อัตรา กำไรส่วนเกินผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดแตกต่างกัน ผู้บริหารควรส่งเสริมการขายและขยายตลาดผลิตภัณฑ์ ถ้วยขนมทองหยิบให้มากที่สุดเป็นอันดับแรก เพราะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ให้อัตรากำไรส่วนเกินสูงสุด นอกจากนี้ผู้บริหารควรทำการปรับปรุงมาตรฐานการผลิตเซรามิกส์ การพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ในการ ผลิตให้มีการบันทึกข้อมูลต้นทุนการผลิตเพื่อใช้ในการควบคุมต้นทุน ใช้ในการวางแผน การผลิตให้ ประเมินผลการปฏิบัติงานและควรให้ความสำคัญกับการวางแผนระยะยาวเพื่อการสร้างความต้องการ ของลูกค้าให้มากขึ้น

นักปราชญ์ ไชยานนท์ (2541) ทำการศึกษาความได้เปรียบของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ใน ประเทศไทย พบว่า โรงงานเซรามิกส์ในจังหวัดลำปางมีผลิตภัณฑ์ถ้วยชามจากโรงงานขนาดเล็กจะมี คุณภาพต่ำ ส่วนใหญ่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศเป็นหลัก ในขณะที่ผลิตภัณฑ์จากโรงงานขนาด กลางและใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง ดังนั้นจึงทำการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในประเทศและยัง ประสบปัญหาหลาย ๆ ด้าน เช่น การขาดความรับผิดชอบของแรงงาน คุณภาพวัตถุดิบไม่ได้

มาตรฐาน ราคาวัตถุดิบนำเข้ามีราคาแพง และปัญหาความยุ่งยากในกระบวนการและขั้นตอนการส่งออก แนวทางแก้ไข ภาครัฐจะต้องเข้ามาช่วยเหลือเช่น การพัฒนานุเคราะห์ สนับสนุนการผลิตวัตถุดิบเพื่อทดแทนการนำเข้าและปรับปรุงขั้นตอนการส่งออกให้มีประสิทธิภาพ

บวร คติวัฒน์ (2538) ศึกษาอุตสาหกรรมเซรามิกส์ในจังหวัดลำปางในด้านของโครงสร้างตลาด พฤติกรรมตลาดและผลการดำเนินการทางด้านตลาด พบว่า อุตสาหกรรมในจังหวัดลำปางเป็นอุตสาหกรรมที่มีผู้ผลิตจำนวนมาก ร้อยละ 90 เป็นโรงงานขนาดเล็ก ลักษณะของผลิตภัณฑ์มีความคล้ายคลึงกันทางด้านรูปแบบในทุกกลุ่มโรงงาน แต่แตกต่างกันทางด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ มีการแข่งขันภายในแต่ละกลุ่มโรงงานค่อนข้างสูง และเป็นตลาดที่มีการแข่งขันค่อนข้างน้อย ผลด้านพฤติกรรมตลาดพบว่า ทุกกลุ่มโรงงานจะมีการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์โดยผู้ผลิตจะเป็นผู้กำหนดราคาจำหน่ายเองโดยพิจารณาจากการออกแบบ รสนิยมผู้บริโภค คุณภาพ

เพ็ญแข วิสิฐพันธ์ (2535) ได้ศึกษาความพร้อมของครูในการสอนกฎหมายสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูผู้สอนวิชาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูผู้สอนวิชาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีเจตคติในการสอนกฎหมายสิ่งแวดล้อมในทิศทางบวก
3. ครูผู้สอนวิชาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่ไม่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมมาก่อน
4. ครูผู้สอนวิชาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีปัญหาและอุปสรรคในการสอนกฎหมายสิ่งแวดล้อม ในเรื่องของการขาดอุปกรณ์ในการเรียนการสอนกฎหมายสิ่งแวดล้อม
5. ครูผู้สอนวิชาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสอนกฎหมายสิ่งแวดล้อมว่า ครูผู้สอนควรที่จะมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อม ควรมีเจตคติที่ดีต่อการสอนกฎหมายสิ่งแวดล้อม ควรมีคุณวุฒิหรือได้รับการฝึกอบรมทางด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม และต้องการให้กรมสามัญศึกษาหรือเขตการศึกษาจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมให้กับครูผู้สอน

เมื่อพิจารณาถึงเกณฑ์ความพร้อมแล้วปรากฏว่า ครูผู้สอนมีความพร้อมในการสอนกฎหมาย สิ่งแวดล้อม ที่อยู่ในระดับสูงเพียงด้านเดียวคือ ด้านเจตคติ ส่วนในด้านของความรู้และประสบการณ์ นั้นยังอยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำ ซึ่งจะต้องมีการแก้ไขให้ครูผู้สอนมีความรู้และประสบการณ์ ในเรื่องนี้ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น โดยจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมให้กับครู ผู้สอน

สุวิทย์ ชาวศรีทอง (2540) ได้ศึกษาความต้องการในการฝึกอบรมของข้าราชการตำรวจชั้น ประทวนในสังกัดตำรวจภูธรภาค 7 ศึกษาเฉพาะสถานีตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมเพราะต้องการพัฒนาตนเองโดยต้องการเข้า รับการฝึกอบรมในหลักสูตรสืบสวน ส่วนที่ไม่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมนั้นก็เพราะความจำเป็นทาง ครอบครัวยุคสมัย ระยะเวลาในการฝึกอบรมที่เหมาะสมควรเป็น 2 สัปดาห์ สถานที่ฝึกอบรมที่เหมาะสม ควรเป็นต้นสังกัด วิทยากรที่เหมาะสมควรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่ตำรวจ ควรมีการทดสอบความรู้ หลังการฝึกอบรมโดยวิธีการสอบข้อเขียนและต่างก็ต้องการประกาศนียบัตรจากการฝึกอบรม ส่วน ปัจจัยภูมิหลัง ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านหลักสูตรการฝึกอบรมต่างก็เป็นปัจจัยที่มี ผลต่อความต้องการในการฝึกอบรมของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัด สุพรรณบุรี และเพื่อประสิทธิภาพในการพัฒนาข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรภาค 7 และ ตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ควรจัดการฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนอย่างทั่วถึง และมีความต่อเนื่อง

เพชรฯ คุณสันติพงษ์ (2531) ศึกษาความต้องการรับการนิเทศ งานด้านบริหารจัดการของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการรับ การนิเทศงานด้านบริหารจัดการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอยู่ในระดับสูงเกือบทุกงาน นอกจากงานจัด การสาธารณสุขมูลฐานเท่านั้นที่มีความต้องการรับการนิเทศงานในระดับปานกลาง เจ้าหน้าที่ สาธารณสุขซึ่งมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีนั้น พบว่ามีความต้องการรับการนิเทศงานต่ำกว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี

การสนองความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางด้านการปฏิบัติงานกับความต้องการรับการ นิเทศงานด้านบริหารจัดการพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในฐานะผู้ได้บังคับบัญชา มีความ ต้องการรับการนิเทศงานสูงกว่าหัวหน้าหน่วยราชการ ประสบการณ์ในตำแหน่ง การฝึกอบรม

สถานที่ปฏิบัติราชการ และปริมาณงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ปากฎว่าไม่มีผลต่อความต้องการรับการนิเทศงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแต่อย่างใด

วนิดา วีระกุล (2534) ได้ศึกษาความพร้อมของ ผสส./อสม. ในการดำเนินกิจกรรมการประชากรศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านการชักชวนมีความรู้ทางด้านประชากรศึกษา เจตคติทางด้านประชากรศึกษารายได้และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านการให้ความรู้มีความรู้ทางด้านประชากรศึกษาและการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลมีความรู้ทางด้านประชากรศึกษาและการได้รับการสนับสนุนทางสังคม และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านการประสานงานมีความรู้ทางด้านประชากรศึกษา การได้รับการสนับสนุนทางสังคมและเจตคติทางด้านประชากรศึกษา

สมเกียรติ ยุติธรรม (2541) ได้ศึกษาความพร้อมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการแก้ปัญหามลพิษทางน้ำ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าการบริหารมีความพร้อมในระดับปานกลางร้อยละ 76.2 และไม่พร้อมร้อยละ 23.8 เนื่องจากมีความรู้ในระดับต่ำ ความพร้อมด้านความรู้และด้านเจตคติ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและความพร้อมด้านความรู้ มีความสัมพันธ์กับการได้รับข่าวสารอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สำหรับปัญหาที่พบได้แก่ งบประมาณ ระเบียบวิธีปฏิบัติของทางราชการ และความร่วมมือของประชาชน การขาดความรู้ในการแก้ปัญหาเป็นอุปสรรคที่สำคัญ มีความต้องการให้ประชาชนสนับสนุนการปฏิบัติงาน และการสนับสนุนด้านเครื่องมือและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง จากภาครัฐและภาคเอกชน นอกจากนี้ได้เสนอให้มีการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบและกว้างขวางด้วย ผลการวิจัยดังกล่าวเสนอแนะว่า รัฐควรมีการพัฒนาบุคลากรของท้องถิ่นโดยอบรมให้ความรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น ขยายโอกาสและยกระดับทางการศึกษาภาคบังคับให้สอดคล้องกับการพัฒนา โดยเฉพาะการศึกษานอกโรงเรียน การเผยแพร่ข่าวสารควรใช้สื่อต่าง ๆ ให้มากประเภทขึ้น ประการสุดท้ายรัฐควรกำหนดนโยบายให้มีการจัดตั้งองค์กรร่วมทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนเพื่อการประสานงานในท้องถิ่นด้วย

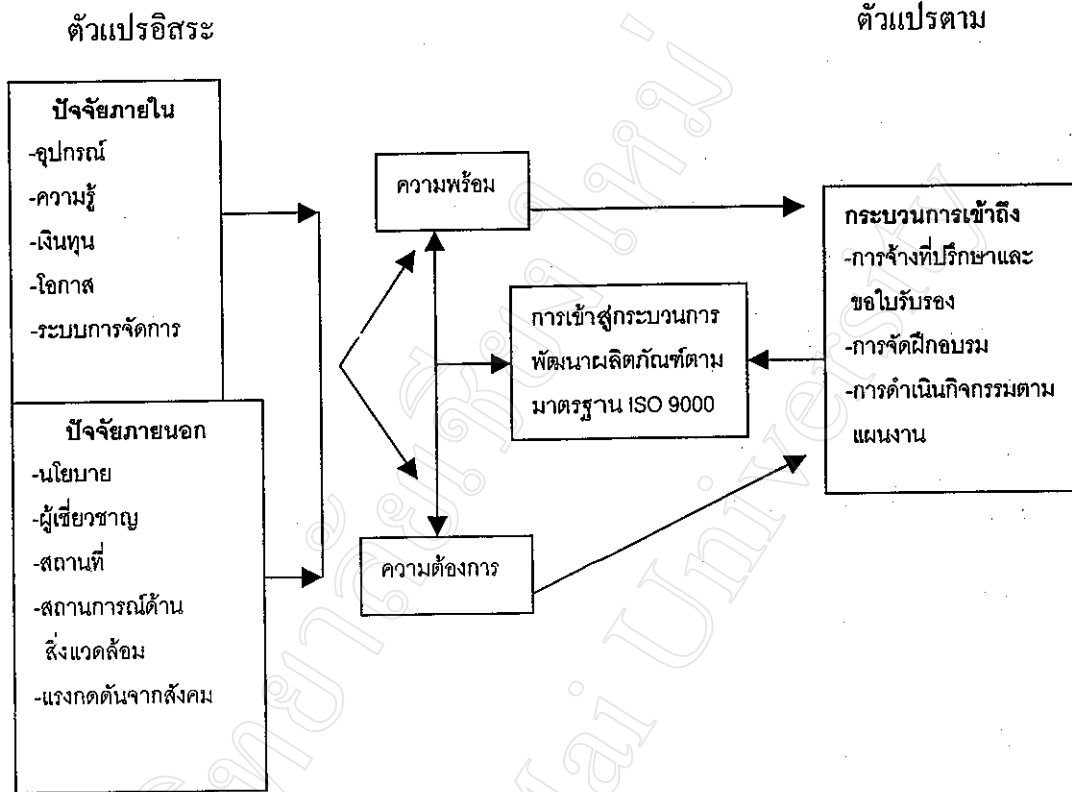
จำลอง อัสวาวุฒิ (2538) ศึกษาความพร้อมของครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในการสอนวิชา ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อม ในจังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนวิชากลุ่มสังคมศึกษา มีเจตคติต่อการสอนวิชา ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อมในทิศทางบวกและครูผู้สอนวิชากลุ่มสังคมศึกษา มีความพร้อมในการใช้สื่อการสอนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากมีความพร้อมเฉพาะสื่อประเภทรูปภาพต่าง ๆ เท่านั้น แต่ส่วนใหญ่ยังคงขาดสื่อการสอนประเภทภาพยนตร์ วีดิทัศน์ ภาพโปรงใสและภาพสไลด์

จากผลการวิจัยนี้ จึงควรที่จะมีการแก้ไขให้ครูกลุ่มวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดสกลนคร มีความรู้และความพร้อมในการใช้สื่อให้อยู่ในระดับสูง โดยเตรียมจัดหาอุปกรณ์การสอนและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้และพัฒนาสื่อและเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ส 053 ประชากรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้น

โดยภาพรวมแล้วผู้วิจัยได้ทำการทบทวนงานวิจัยใน 2 กลุ่มสาขา คือ การผลิตและอุตสาหกรรมเซรามิกส์ และการศึกษาความพร้อมทางด้านการรับรู้ ความรู้ และเทคนิคการทำงานของบุคลากร ซึ่งผู้วิจัยพบว่ายังไม่ปรากฏว่ามีการเน้นศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและความพร้อมในด้านการผลิตและอุตสาหกรรมเซรามิกส์ ในการใช้กระบวนการมาตรฐาน ISO เป็นการเฉพาะแต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางศึกษาความพร้อมทางด้านความรู้และเจตคติของสมเกียรติ ยุติธรรม (2541) ไปประยุกต์ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้านี้ ได้บริบทของอุตสาหกรรมเซรามิกส์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยความต้องการและความพร้อมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเซรามิกส์จังหวัดลำปาง ในการเข้าสู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์มาตรฐาน ISO 9000 ผู้วิจัยเน้นศึกษาปัจจัยภายใน ประกอบด้วย อุปกรณ์ ความรู้ เงินทุน โอกาสและระบบจัดการ และปัจจัยภายนอกประกอบด้วย นโยบาย ผู้เชี่ยวชาญ สถานที่ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม และแรงกดดันจากสังคมที่มีผลต่อความพร้อมและก่อให้เกิดความต้องการของอุตสาหกรรมเซรามิกส์ จังหวัดลำปาง เป็นตัวแปรอิสระที่จะนำองค์กรเข้าสู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO 9000 ตามขั้นตอนการเข้าถึงด้านการริเริ่ม และวางแผนการดำเนินงานในการใช้กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO 9000 เป็นตัวแปรตาม

แผนภูมิที่ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ความต้องการและความพร้อมของผู้ประกอบการในการเข้าสู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO 9000 ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในและภายนอก ได้แก่ อุปกรณ์ ความรู้เรื่องระบบ ISO เงินทุน โอกาสในการผลิตและระบบการจัดการ นโยบาย ที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องสถานที่ประกอบการ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม และแรงกดดันจากสังคม อันจะมีผลต่อการนำองค์กรเข้าสู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐาน ISO 9000 ตามขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมตามแผนงานระบบมาตรฐานที่จะต้องการฝึกอบรม มีที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและขอรับใบรับรอง